

IBR-IRE

Instituut van de Bedrijfsrevisoren
Institut des Réviseurs d'Entreprises

Ontwerp

Specifieke beroepsnorm voor opdrachten van wettelijke assurance van (geconsolideerde) duurzaamheidsinformatie

DE RAAD VAN HET INSTITUUT VAN DE BEDRIJFSREVISOREN,

Gezien artikel 31, § 1 van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren;

Gezien het ontwerp van norm van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren voorgelegd ter openbare raadpleging die plaatsvond van 28 maart tot 28 april 2024;

Gezien de commentaren ontvangen op deze openbare raadpleging;

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Richtlijn (EU) 2022/2464 betreffende de publicatie van duurzaamheidsinformatie door ondernemingen moet uiterlijk op 6 juli 2024 door de lidstaten zijn omgezet. Naar aanleiding van de omzetting van deze richtlijn in België door de wet van [XX] [verwijzing naar de wet tot omzetting van richtlijn (EU) 2022/2464 betreffende de publicatie van duurzaamheidsinformatie door ondernemingen], zal het WVV worden [is] gewijzigd om de assuranceopdracht van (geconsolideerde) duurzaamheidsinformatie in te voeren en deze opdracht toe te vertrouwen aan de bedrijfsrevisor.
- (2) In afwachting van een assurancestandaard aangenomen door de Europese Commissie is het in het algemeen belang dat de wettelijke assuranceopdracht van (geconsolideerde) duurzaamheidsinformatie toevertrouwd aan de bedrijfsrevisor, wordt uitgevoerd op basis van een internationaal erkend referentiekader, hetgeen bijdraagt aan de kwaliteit van het verrichte werk en de harmonisatie van de uitgegeven verslagen.
- (3) De norm van 17 november 2023 betreffende de toepassing van ISAE 3000 (Herzien) en ISAE 3400 in België voorziet in de inwerkingtreding van de International Standard on Assurance Engagements 3000 (Herzien) met betrekking tot "Assurance-opdrachten anders dan opdrachten tot controle of beoordeling van historische financiële informatie" ("ISAE 3000 (Herzien)"), in het Belgische normatieve kader voor opdrachten waarvoor een specifieke norm bepaalt dat deze ISAE 3000 (Herzien) norm van toepassing is.

- (4) *Gezien de ontwikkelingen op dit gebied heeft de IAASB een ontwerp van een internationale standaard over assurance op het vlak van duurzaamheid (International Standard on Sustainability Assurance - ISSA) 5000, General Requirements for Sustainability Assurance Engagements (ISSA 5000), voor openbare raadpleging voorgelegd en de finale goedkeuring ervan is voorzien voor december 2024. Deze (voorgestelde) standaard zal voldoen aan de eisen om een internationaal erkende standaard te worden. Bijgevolg bevordert deze (voorgestelde) standaard de kwaliteit van niet-financiële informatie door te voorzien in de toepassing van procedures, betere documentatie van de werkzaamheden van de bedrijfsrevisor en een standaardisatie van het verslag van de bedrijfsrevisor om deze begrijpelijker te maken.*
- (5) *Aangezien de Franse en de Nederlandse vertalingen van de internationale standaarden essentieel zijn voor hun toepassing in België, en de definitieve officiële versie van ISSA 5000 pas in december 2024 zal worden goedgekeurd, is het waarschijnlijk dat de vertalingen van deze standaard nog niet zullen bestaan tegen de tijd dat de eerste assuranceverslagen over (geconsolideerde) duurzaamheidsinformatie zullen worden uitgebracht. Het IBR zal de vertalingen van deze standaard zo snel mogelijk ter beschikking stellen aan de bedrijfsrevisoren.*
- (6) *Het doel van onderhavige norm is om de bedrijfsrevisor, aan wie bij wet een assuranceopdracht van (geconsolideerde) duurzaamheidsinformatie is toevertrouwd, een geschikt, internationaal erkend referentiekader te bieden dat hem in staat stelt een verslag uit te brengen dat past bij de reikwijdte van zijn opdracht. Om dit mogelijk te maken, is het doel van onderhavige norm om de internationale standaard te bepalen die moet worden toegepast op de wettelijke assuranceopdracht van (geconsolideerde) duurzaamheidsinformatie.*
- (7) *Aangezien ISSA 5000 gebruik maakt van aangepaste elementen van bestaande IAASB-standaarden en richtlijnen, waaronder ISAE 3000 (Herzien), ISAE 3410, Assurance Engagements on Greenhouse Gas Statements, en IAASB informele richtlijnen voor assurance-opdrachten inzake duurzaamheid en andere assurance-opdrachten inzake uitgebreide externe verslaggeving, is het doel van deze norm de toepassing mogelijk te maken van ISAE 3000 (Herzien) op de eerste wettelijke assuranceopdrachten inzake (geconsolideerde) duurzaamheidsinformatie en vervolgens van ISSA 5000, in de mate dat de Franse en Nederlandse vertalingen de Hoge Raad voor de Economische Beroepen een positief advies heeft uitgebracht.*
- (8) *Onderhavige norm zal deze toepassing toelaten één maand na de datum van publicatie van het bericht van de minister bevoegd voor Economie in het Belgisch Staatsblad en zolang er geen andere (Europese of internationale) standaard met betrekking tot de assurance van duurzaamheidsinformatie is goedgekeurd.*
- (9) *In zoverre de toepassing in de Belgische context van eventuele bijwerkingen van ISAE 3000 (herzien) en ISSA 5000 nog niet het voorwerp uitmaken van een Belgische norm, zullen bedrijfsrevisoren tijdens deze overgangperiode op basis van hun professionele oordeelsvorming de toepassing ervan verzekeren, op voorwaarde dat er geen tegenspraak is met het geldende wettelijke kader. In de mate van het mogelijke zal het IBR de vertalingen van bijwerkingen van de internationale standaarden waarop deze norm betrekking heeft ter beschikking stellen aan bedrijfsrevisoren binnen 18 maanden nadat deze op internationaal niveau in werking zijn getreden. Indien het IBR een*

tegenstrijdigheid vaststelt, verbindt het zich ertoe dit zo snel mogelijk en in de mate van het mogelijke aan haar leden mee te delen.

- (10) In overeenstemming met Richtlijn (EU) 2022/2464 betreffende de publicatie van duurzaamheidsinformatie door ondernemingen, omgezet in Belgisch recht door de wet van [datum en referentie], is de bedoelde opdracht een opdracht tot het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid. Onder voorbehoud van de uitkomst van de beoordeling van de haalbaarheid van een redelijke mate van zekerheid voor de bedrijfsrevisoren en de ondernemingen door de Europese Commissie, zoals bepaald in Richtlijn (EU) 2022/2464, wordt deze opdracht een opdracht met redelijke mate van zekerheid vanaf de door de wetgever vastgestelde datum. Zowel ISAE 3000 als (voorgestelde) ISSA 5000 omvatten deze twee niveaus van mate van zekerheid.
- (11) Het IBR zal, overeenkomstig artikel 31, § 7, van de wet van 7 december 2016, de rechtsleer ontwikkelen met betrekking tot de toepassing van ISAE 3000 (Herzien) en (voorgestelde) ISSA 5000 in de Belgische context.

HEEFT OP ZIJN ZITTING VAN [...] DE HIERNAVOLGENDE NORM AANGENOMEN.

Goedkeuring van onderhavige norm

De Raad van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren heeft op 28 juni 2024 het ontwerp van onderhavige norm aangenomen en ter goedkeuring voorgelegd aan de Hoge Raad voor de Economische Beroepen en de minister bevoegd voor Economie.

Overeenkomstig artikel 31, § 1, vijfde en zesde lid van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren, werd het Instituut gehoord op [...] door de Hoge Raad voor de Economische Beroepen tijdens een hoorzitting waarbij deze laatste zijn eigen opmerkingen en de opmerkingen van het College, de FSMA en/of de Nationale Bank van België heeft meegedeeld. Naar aanleiding van de hoorzitting / naar aanleiding van de aanvraag tot herformulering van de Hoge Raad voor de Economische Beroepen heeft het Instituut het gewijzigde ontwerp van norm aangenomen op [...].

Overeenkomstig artikel 31, § 2 van voormelde wet, werd deze norm op [...] door de Hoge Raad voor de Economische Beroepen en op [...] door de Minister die bevoegd is voor Economie goedgekeurd. Deze goedkeuring heeft het voorwerp uitgemaakt van een bericht door de minister die bevoegd is voor Economie, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van [...], p. [...].

Toepassingsgebied

1. In afwachting van de goedkeuring van een assurancestandaard inzake duurzaamheidsinformatie door de Europese Commissie, moet de wettelijke assuranceopdracht van (geconsolideerde) duurzaamheidsinformatie, die door de wet van [datum] [verwijzing naar de wet tot omzetting van Richtlijn (EU) 2022/2464 betreffende de publicatie van duurzaamheidsinformatie door ondernemingen] aan de bedrijfsrevisoren is toevertrouwd, worden uitgevoerd in overeenstemming met ISAE 3000 (Herzien) zoals bedoeld in de norm van 17 november 2023 inzake de toepassing van ISAE 3000 (Herzien) en ISAE 3400 in België, totdat ISSA 5000 overeenkomstig paragraaf 3 van deze norm van toepassing is.
2. De bedrijfsrevisor dient het modelverslag te gebruiken dat als bijlage bij deze norm is gevoegd en dat in overeenstemming is met ISAE 3000 (herzien), aan te passen naargelang van de omstandigheden.
3. Met betrekking tot de boekjaren geopend op of na 1 januari 2025, moet de wettelijke assuranceopdracht over de (geconsolideerde) duurzaamheidsinformatie, die door de wet van [datum] [verwijzing naar de wet tot omzetting van Richtlijn (EU) 2022/2464 betreffende de publicatie van duurzaamheidsinformatie door ondernemingen] aan de bedrijfsrevisoren is toevertrouwd, worden uitgevoerd in overeenstemming met de *International Standard on Sustainability Assurance - ISSA 5000, General Requirements for Sustainability Assurance Engagements* (ISSA 5000) zoals gepubliceerd in de Franse en Nederlandse versie op de IBR-website en waarvan de toepassing in België is goedgekeurd door de Hoge Raad voor de Economische Beroepen en door de Federale minister bevoegd voor Economie en waarvoor een bericht is gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad, mits de Hoge Raad voor de Economische Beroepen een positief advies heeft gegeven over de vertaling van deze standaard in een Franse en een Nederlandse versie.

Datum van inwerkingtreding

4. Deze norm treedt in werking een maand na de datum van publicatie in het *Belgisch Staatsblad* van het bericht tot goedkeuring van de minister die bevoegd is voor Economie.

Bijlage : Model van verslag voor een opdracht tot het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid over (geconsolideerde) duurzaamheidsinformatie – ISAE 3000 (Herzien)

De omstandigheden waarin het passend is om deze template te gebruiken als basis voor een assurance-rapport met een beperkte mate van zekerheid zijn:

- Wij zijn door de entiteit aangesteld om een assurance-opdracht met een beperkte mate van zekerheid uit te voeren met betrekking tot de duurzaamheidsinformatie van een entiteit overeenkomstig ISAE 3000 (Herzien), Assurance-opdrachten anders dan opdrachten tot controle of beoordeling van historische financiële informatie (ISAE 3000 (Herzien)).
- De duurzaamheidsinformatie is opgesteld door het management van de entiteit in overeenstemming met de Europese standaarden voor duurzaamheidsverslaggeving (*European Sustainability Reporting Standards, ESRS*) en met de vereisten van de Europese richtlijn betreffende duurzaamheidsrapportage door ondernemingen (*Corporate Sustainability Reporting Directive, CSRD*).
- Van de commissaris/bedrijfsrevisor wordt vereist dat hij een conclusie met beperkte mate van zekerheid tot uitdrukking brengt enkel over de duurzaamheidsinformatie van het lopende boekjaar.
- De commissaris/bedrijfsrevisor is op basis van de verkregen assurance-informatie tot de conclusie gekomen dat een goedkeurende (d.i. "ongewijzigde") conclusie passend is.
- De op de opdracht van toepassing zijnde relevante ethische voorschriften zijn die welke zijn opgenomen in de Belgische wetgeving.
- **Richtlijnen:**
 - **[Cursieve] tekst tussen vierkante haken – Voorwaardelijke bewoordingen, op te nemen indien van toepassing zonder aanpassingen, tenzij ook in grijs gemarkeerd (zie hieronder). Als de voorwaarden aanwezig zijn, dient de tekst te worden gewijzigd in normale tekst (of vetgedrukt normaal in het geval van een titel of belangrijke subhoofding) en dienen de haken te worden verwijderd.**
 - **[Vetgedrukte cursieve] tekst tussen vierkante haken – De gepaste bewoordingen dienen te worden geselecteerd op basis van de omstandigheden van de opdracht. Eenmaal geselecteerd, dienen de bewoordingen in de template niet te worden aangepast, tenzij ook in grijs gemarkeerd (zie hieronder). Zodra de juiste selectie is gemaakt, dient de tekst te worden gewijzigd in normale tekst (of vetgedrukt normaal in het geval van een titel of belangrijke subhoofding) en dienen de haken te worden verwijderd.**
 - **Vette (niet-gemarkeerde) tekst buiten vierkante haken – Wordt gebruikt om een hoofding of subhoofding aan te geven en dient te worden behouden in het vet.**
 - **[Grijs gemarkeerde] tekst tussen vierkante haken – Van het opdrachtteam wordt vereist dat het de bewoordingen invoert indien en zoals passend in de omstandigheden van de opdracht. Opmerking: als de aanpasbare tekst ook een hoofding is, dient de tekst vetgedrukt te blijven. De andere hierboven vermelde punten kunnen ook van toepassing zijn.**

Verslag betreffende de beperkte mate van zekerheid met betrekking tot de (geconsolideerde) duurzaamheidsinformatie van [naam van de vennootschap en rechtsvorm]

Aan [Passende geadresseerde]

In het kader van de assurance-opdracht met een beperkte mate van zekerheid met betrekking tot de duurzaamheidsinformatie van [naam van de vennootschap en rechtsvorm] (de "Vennootschap"), leggen wij u ons verslag over deze opdracht voor.

Wij werden benoemd door de algemene vergadering van [xx], overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan [uitgebracht op voordracht van de ondernemingsraad¹] van [naam van de vennootschap en rechtsvorm] (de "Vennootschap"), voor het uitvoeren van een assurance-opdracht met een beperkte mate van zekerheid met betrekking tot de duurzaamheidsinformatie van de Vennootschap, opgenomen in [naam van de sectie] van [titel van het jaarverslag] op [datum] en voor de [periode] [jaar] afgesloten op deze datum (hierna de "duurzaamheidsinformatie").

Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op [xx]. Wij hebben onze assurance-opdracht over de duurzaamheidsinformatie van [de vennootschap xx] uitgevoerd gedurende [xx] opeenvolgende boekjaren.

Conclusie met een beperkte mate van zekerheid

Wij hebben een assurance-opdracht met een beperkte mate van zekerheid met betrekking tot de duurzaamheidsinformatie van de Vennootschap uitgevoerd.

Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden en de verkregen assurance-informatie is ons niets gebleken op basis waarvan wij zouden moeten concluderen dat de duurzaamheidsinformatie van de Vennootschap, in alle van materieel belang zijnde opzichten:

- niet is opgesteld in overeenstemming met de vereisten bedoeld in artikel [3:6/3] [3:32/2]² van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, houdende omzetting van artikel [19(a)][29(a)]³ van de EU-richtlijn 2013/34/EU, met inbegrip van de overeenstemming met de toepasbare Europese standaarden voor duurzaamheidsinformatie (*European Sustainability Reporting Standards* (ESRS));
- niet in overeenstemming is met het door de Vennootschap uitgevoerde proces ("het Proces") om de op grond van de Europese standaarden [ESRS 2 IRO-1]⁴openbaar gemaakte duurzaamheidsinformatie vast te stellen;
- [de vereiste om de duurzaamheidsinformatie te markeren overeenkomstig artikel [3:6/8, tweede lid] [3:32/6, tweede lid]⁵, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, houdende omzetting van artikel 29(d) van de EU-richtlijn 2013/34/EU (de "ESEF-vereisten") niet naleeft]; en
- de in artikel 8 van Verordening (EU) 2020/852 (de "Taxonomieverordening") bepaalde rapporteringsvereisten, opgenomen in [subsectie X] van het deel van het jaarverslag met betrekking tot milieugerelateerde aspecten], niet naleeft.⁶

¹ In voorkomend geval aan te passen als volgt: "uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordracht van de ondernemingsraad".

² Artikel 3:6/3 WVV is van toepassing op niet-geconsolideerde duurzaamheidsinformatie en artikel 3:32/2 WVV op geconsolideerde duurzaamheidsinformatie.

³ Artikel 19a is van toepassing op niet-geconsolideerde duurzaamheidsinformatie en artikel 29a op geconsolideerde duurzaamheidsinformatie.

⁴ Voeg de passende titel van de toelichting toe.

⁵ Artikel 3:6/8, tweede lid, WVV is van toepassing op niet-geconsolideerde duurzaamheidsinformatie en artikel 3:32/6, tweede lid WVV op geconsolideerde duurzaamheidsinformatie.

⁶ Wijzig de beschrijving om de titel van de sectie van het jaarverslag, evenals eventuele verwijzingen naar de toelichting die de relevante toelichtingen bevat, weer te geven.

Basis voor de conclusie

Wij hebben onze assurance-opdracht met een beperkte mate van zekerheid uitgevoerd overeenkomstig ISAE 3000 (Herzien), Assurance-opdrachten anders dan opdrachten tot controle of beoordeling van historische financiële informatie ("ISAE 3000 (Herzien)"), zoals in België van toepassing.

Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaard zijn uitvoeriger beschreven in de sectie van ons verslag gewijd aan de verantwoordelijkheden van de [commissaris/bedrijfsrevisor].

Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de assurance van de duurzaamheidsinformatie in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij passen de internationale standaard voor kwaliteitsmanagement 1 (ISQM 1) toe, die vereist dat het kantoor een kwaliteitsmanagementsysteem opzet, implementeert en in werking stelt, inclusief beleidslijnen of procedures met betrekking tot de naleving van ethische vereisten, professionele normen en toepasselijke wettelijke en regelgevende vereisten.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen assurance-informatie voldoende en geschikt is als basis voor onze conclusie.

[Benadrukking van bepaalde aangelegenheden⁷

Zonder afbreuk te doen aan de hierboven geformuleerde conclusie, vestigen wij de aandacht op [stel de specifieke toelichting(en) in de duurzaamheidsinformatie vast] die beschrijft (beschrijven) [voeg een beschrijving toe].]

[Overige aangelegenheden]

[...]

[Andere informatie]

Het bestuursorgaan van de Vennootschap is verantwoordelijk voor de andere informatie. De andere informatie omvat [beschrijf de andere informatie, bijvoorbeeld de informatie opgenomen in het jaarrapport⁸ van de vennootschap], maar omvat geen duurzaamheidsinformatie, of ons assuranceverslag daarover.

Onze conclusie over de duurzaamheidsinformatie heeft geen betrekking op de andere informatie en wij brengen hierover geen enkele assurance-conclusie tot uitdrukking.

In het kader van onze assurance-opdracht met een beperkte mate van zekerheid met betrekking tot de duurzaamheidsinformatie, is het onze verantwoordelijkheid om die andere hierboven vastgestelde informatie te lezen, en daarbij na te gaan of dergelijke andere informatie van materieel belang zijnde inconsistenties bevat met de duurzaamheidsinformatie of met de kennis die wij hebben verkregen in het kader van de assurance-opdracht met een beperkte mate van zekerheid, dan wel of de andere informatie anderszins afwijkingen van materieel belang lijkt te bevatten. Indien wij op basis van de door ons uitgevoerde werkzaamheden concluderen dat er sprake is van een afwijking van materieel belang in deze andere informatie, zijn wij ertoe gehouden om dit te melden. [Wij hebben in dit verband niets te melden.]⁹

⁷ Op te nemen, indien van toepassing, om de aandacht te vestigen op een aangelegenheid die in de duurzaamheidsinformatie wordt weergegeven en die van fundamenteel belang wordt geacht voor het begrip van de gebruikers van een aspect van de toelichtingen bij de duurzaamheidsinformatie. Indien opgenomen, wijzig de kop naar vetgedrukte normale tekst. Er dient te worden opgemerkt dat een benadrukking van een bepaalde aangelegenheid in deze sectie verschilt van het beschrijven van een inherente beperking van het management bij het opstellen van de duurzaamheidsinformatie, die in de volgende sectie van het rapport wordt weergegeven.

⁸ Een meer specifieke beschrijving van de andere informatie, zoals de financiële overzichten en de toelichtingen daarbij, het jaarverslag, enz., kan worden gebruikt om de andere informatie te identificeren.

⁹ Deze formulering opnemen tenzij een bepaalde aangelegenheid dient te worden gemeld.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan van de Vennootschap is verantwoordelijk voor het opzetten en implementeren van een Proces en voor het toelichten van dit Proces in toelichting [ESRS 2 IRO-1] van de duurzaamheidsinformatie. Deze verantwoordelijkheid omvat:

- het begrijpen van de context waarin de activiteiten en zakelijke betrekkingen van de Vennootschap plaatsvinden en het ontwikkelen van inzicht in haar betrokken belanghebbenden;
- het identificeren van de feitelijke en potentiële effecten (zowel negatieve als positieve) in verband met duurzaamheidskwesties, alsook van risico's en opportuniteiten die de financiële positie, de financiële prestaties, de kasstromen, de toegang tot financiering of de kapitaalkosten van de vennootschap op korte, middellange of lange termijn beïnvloeden of waarvan redelijkerwijs zou kunnen worden verwacht dat zij hierop een invloed zullen hebben;
- het beoordelen van de materialiteit van de vastgestelde effecten, risico's en opportuniteiten in verband met duurzaamheidskwesties door passende drempelwaarden te selecteren en toe te passen; en
- het maken van veronderstellingen en schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Het bestuursorgaan van de Vennootschap is ook verantwoordelijk voor het opstellen van de duurzaamheidsinformatie, die de door het Proces vastgestelde informatie bevat,

- in overeenstemming met de vereisten bedoeld in artikel [3:6/3] [3:32/2]¹⁰ van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, houdende omzetting van artikel [19(a)][29(a)]¹¹ van de EU-richtlijn 2013/34/EU, met inbegrip van de toepasbare Europese standaarden voor duurzaamheidsinformatie (*European Sustainability Reporting Standards (ESRS)*);
- [met naleving van de vereiste om de duurzaamheidsinformatie te markeren overeenkomstig artikel 3:6/8, tweede lid] [3:32/6, tweede lid]¹² van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, houdende omzetting van artikel 29(d) van de EU-richtlijn 2013/34/EU (de "ESEF-vereisten"); en
- met naleving van het opstellen van de rapporteringsvereisten opgenomen in [subsectie [X] van het deel van het jaarverslag met betrekking tot milieugerelateerde aspecten]¹³, overeenkomstig artikel 8 van Verordening (EU) 2020/852 (de "Taxonomieverordening").

Deze verantwoordelijkheid omvat:

- het opzetten, implementeren en in stand houden van dergelijke interne beheersingsmaatregelen die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van duurzaamheidsinformatie die geen afwijkingen van materieel belang, als gevolg van fraude of van fouten, bevat; en
- het kiezen en toepassen van geschikte methoden voor duurzaamheidsverslaggeving, en het maken van veronderstellingen en schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

[[De met governance belaste personen]¹⁴ zijn verantwoordelijk voor het toezicht op het duurzaamheidsverslaggevingsproces van de Vennootschap.]

¹⁰ Artikel 3:6/3 WVV is van toepassing op niet-geconsolideerde duurzaamheidsinformatie en artikel 3:32/2, tweede lid WVV op geconsolideerde duurzaamheidsinformatie.

¹¹ Artikel 19a is van toepassing op niet-geconsolideerde duurzaamheidsinformatie en artikel 29a op geconsolideerde duurzaamheidsinformatie.

¹² Artikel 3:6/8, tweede lid, WVV is van toepassing op niet-geconsolideerde duurzaamheidsinformatie en artikel 3:32/6, tweede lid WVV op geconsolideerde duurzaamheidsinformatie.

¹³ Wijzig de beschrijving om de titel van de sectie van het jaarverslag, evenals eventuele verwijzingen naar de toelichting die de relevante toelichtingen bevat, weer te geven.

¹⁴ Een verwijzing opnemen naar de met governance belaste personen indien van toepassing, d.w.z. wanneer een dergelijke verantwoordelijkheid bestaat.

Inherente beperkingen bij het opstellen van de duurzaamheidsinformatie

Zoals besproken in [stel de specifieke vermeldingen in de duurzaamheidsinformatie vast], [geef een specifieke beschrijving van significante inherente beperkingen die verband houden met de meting of evaluatie van de duurzaamheidskwesties ten opzichte van de van toepassing zijnde criteria].¹⁵

Bij het rapporteren van toekomstgerichte informatie in overeenstemming met ESRS, wordt van het bestuursorgaan van de Vennootschap vereist dat het de toekomstgerichte informatie opstelt op basis van toegelichte veronderstellingen over gebeurtenissen die zich in de toekomst kunnen voordoen en mogelijke toekomstige maatregelen van de Vennootschap. De feitelijke uitkomst zal waarschijnlijk anders zijn, aangezien verwachte gebeurtenissen vaak niet plaatsvinden zoals verwacht.

[Bij het bepalen van de toelichtingen in de duurzaamheidsinformatie interpreteert het bestuursorgaan van de Vennootschap ongedefinieerde wettelijke en andere termen. Ongedefinieerde juridische en andere termen kunnen verschillend worden geïnterpreteerd, met inbegrip van de juridische overeenstemming van hun interpretatie, en zijn derhalve onderhevig aan onzekerheden.]

Verantwoordelijkheden van de [commissaris/bedrijfsrevisor] met betrekking tot de assurance-opdracht met betrekking tot de duurzaamheidsinformatie

Het is onze verantwoordelijkheid om de assurance-opdracht te plannen en uit te voeren met het oog op het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid over de vraag of de duurzaamheidsinformatie geen afwijkingen van materieel belang, als gevolg van fraude of van fouten, bevat, en het uitbrengen van een assuranceverslag met een beperkte mate van zekerheid waarin onze conclusie is opgenomen. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de beslissingen genomen door gebruikers op basis van de duurzaamheidsinformatie, beïnvloeden.

Als deel van een assurance-opdracht met een beperkte mate van zekerheid overeenkomstig ISAE 3000 (Herzien), zoals in België van toepassing, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de opdracht. De uitgevoerde werkzaamheden in een opdracht met het oog op het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid zijn minder uitgebreid dan in het geval van een opdracht met het oog op het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid. De werkzaamheden die bij een opdracht met een beperkte mate van zekerheid worden uitgevoerd verschillen in aard en timing ten opzichte van een opdracht met een redelijke mate van zekerheid en hun reikwijdte is geringer. Bijgevolg is het niveau van assurance verkregen in het kader van een opdracht met beperkte mate van zekerheid aanzienlijk lager dan de assurance die zou worden verkregen indien een opdracht met redelijke mate van zekerheid werd uitgevoerd.

Onze verantwoordelijkheden ten aanzien van de duurzaamheidsinformatie, met betrekking tot het Proces, omvatten:

- Het uitvoeren van risico-inschattingswerkzaamheden [met inbegrip van het verwerven van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de opdracht,] met het oog op het identificeren van risico's dat het Proces niet voldoet aan de toepasselijke vereisten van de ESRS, maar niet met het oog op het verstrekken van een conclusie over de effectiviteit van het Proces, met inbegrip van de uitkomst van het Proces; en
- Het opzetten en uitvoeren van werkzaamheden om te evalueren of het Proces is met de beschrijving van het Proces door de Vennootschap, [zoals toegelicht in toelichting [ESRS 2 IRO-1].

Onze overige verantwoordelijkheden ten aanzien van de duurzaamheidsinformatie omvatten:

- Het uitvoeren van risicoprocedures, met inbegrip van het verwerven van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de opdracht, met het oog op het vaststellen van gebieden waar afwijkingen van materieel belang, als gevolg van fraude of van fouten, zich waarschijnlijk zullen

¹⁵ Indien van toepassing, neem deze paragraaf op en beschrijf significante inherente beperkingen die verband houden met de meting of evaluatie van de duurzaamheidskwesties ten opzichte van de van toepassing zijnde criteria. Indien opgenomen, is dit een subkop van de sectie "Verantwoordelijkheden voor de duurzaamheidsinformatie" en is het daarom cursief en niet vetgedrukt.

voordoën, [maar niet met het oog op het verstrekken van een conclusie over de effectiviteit van de interne beheersing van de Vennootschap]¹⁶.

- Het opzetten en uitvoeren van werkzaamheden die inspelen op gebieden waar afwijkingen van materieel belang in de duurzaamheidsinformatie zich waarschijnlijk zullen voordoen. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Met betrekking tot onze conclusie krachtens de rapportageverplichtingen van de Vennootschap onder de ESEF-vereisten om de duurzaamheidsinformatie te markeren, identificeren en schatten wij de risico's op materiële opzettelijke of onopzettelijke niet-naleving van deze ESEF-vereisten in, zetten wij assurance-werkzaamheden op die inspelen op deze risico's en voeren wij ze uit, en verkrijgen wij assurance-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor onze assurance-conclusie.

Samenvatting van de uitgevoerde werkzaamheden

Een assurance-opdracht met een beperkte mate van zekerheid omvat het uitvoeren van werkzaamheden om assurance-informatie te verkrijgen over de duurzaamheidsinformatie. De werkzaamheden die bij een opdracht met een beperkte mate van zekerheid zijn uitgevoerd, zijn verschillend in aard en timing en geringer van omvang dan voor opdrachten tot het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid. Daardoor ligt het niveau van zekerheid dat is verkregen bij een opdracht met een beperkte mate van zekerheid aanzienlijk lager dan wanneer een opdracht met een redelijke mate van zekerheid was uitgevoerd.

De aard, timing en omvang van geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van professionele oordeelsvorming, waaronder de vaststelling van gebieden waar afwijkingen van materieel belang in de duurzaamheidsinformatie, als gevolg van fraude of van fouten, zich waarschijnlijk zullen voordoen.

Bij het uitvoeren van onze assurance-opdracht met een beperkte mate van zekerheid, met betrekking tot het Proces, hebben wij:

- Inzicht verworven in het Proces door:
 - [het verzoeken om inlichtingen teneinde inzicht te verwerven in de bronnen van informatie gebruikt door het management (bijv. betrokkenheid van belanghebbenden, bedrijfsplannen en strategiedocumenten); en
 - het beoordelen van de interne documentatie van de Vennootschap van haar Proces]; en
- Geëvalueerd of de assurance-informatie verkregen uit onze werkzaamheden over het door de Vennootschap geïmplementeerde Proces in overeenstemming was met de beschrijving van het Proces zoals uiteengezet in toelichting [ESRS 2 IRO-1].

Bij het uitvoeren van onze assurance-opdracht met een beperkte mate van zekerheid, met betrekking tot de duurzaamheidsinformatie, hebben wij:

- Inzicht verworven in de verslaggevingsprocessen van de Vennootschap die relevant zijn voor het opstellen van haar duurzaamheidsinformatie door:
 - [...]
- Geëvalueerd of alle informatie zoals vastgesteld door het Proces is opgenomen in de duurzaamheidsinformatie;
- [Om inlichtingen verzocht bij relevant personeel en] cijferanalyses uitgevoerd op geselecteerde informatie in de duurzaamheidsinformatie];

¹⁶ Indien de assurance-opdracht met een beperkte mate van zekerheid een conclusie over de effectiviteit van de interne beheersing bevat, dient deze zin te worden geschrapt.

- *[Gegevensgerichte assurance-werkzaamheden uitgevoerd op basis van een steekproef op geselecteerde informatie in de duurzaamheidsinformatie];*
- Geselecteerde toelichtingen in de duurzaamheidsinformatie afgestemd op de overeenkomstige toelichtingen in de financiële overzichten en [titel van het jaarverslag];
- Assurance-informatie verkregen over de methoden voor het ontwikkelen van schattingen en toekomstgerichte informatie;
- Inzicht verworven in het proces voor het vaststellen van economische activiteiten die voor de taxonomie in aanmerking komen en op de taxonomie afgestemd zijn en de overeenkomstige toelichtingen in de duurzaamheidsinformatie;
- *[Andere werkzaamheden uitgevoerd met betrekking tot de EU-taxonomie toelichtingen];*
- [Vastgesteld of de duurzaamheidsinformatie is opgesteld overeenkomstig de technische specificaties van de ESEF-vereisten];
- [Vastgesteld of de duurzaamheidsinformatie werd gemarkeerd en of dit in overeenstemming is met [vermeld de van toepassing zijnde artikelen van de van toepassing zijnde wetgeving tot uitvoering van artikel 29(d) van de EU-Richtlijn 2013/34/EU]];
- *[Voeg een samenvatting toe van de aard en omvang van eventuele andere werkzaamheden die zijn uitgevoerd met betrekking tot geselecteerde informatie uit de duurzaamheidsinformatie die aanvullende informatie verschaft die relevant kan zijn voor het begrip van de gebruikers van de werkzaamheden uitgevoerd ter onderbouwing van onze conclusie en de verkregen mate van zekerheid.]¹⁷*

[Vestigingsplaats, datum en handtekening]

[Bedrijfsrevisorenkantoor XYZ]

[Commissaris]

[Vertegenwoordigd door]

[Naam]

Bedrijfsrevisor

¹⁷ De werkzaamheden dienen te worden samengevat, maar niet dermate dat zij dubbelzinnig zijn, of dat zij op een manier worden beschreven die overdreven of verfraaid is of die impliceert dat een redelijke mate van zekerheid is verkregen. Het is van belang dat de beschrijving van de werkzaamheden niet de indruk werkt dat er een opdracht tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden is uitgevoerd, en in de meeste gevallen zal het gehele werkprogramma niet nauwkeurig worden beschreven.